

ANSØGNING OM LANDSBYPRISEN 2018
I REGION MIDTJYLLAND

Foreningen for Fursundegnen, november 2017

Indeks til ansøgning til Landsbyprisen 2018

1. Hvem vi er, Foreningen for Fursundegnen	1
2. Fursundegnens fire landsbyer	2
- Junget	2
- Eskov Strandpark	2
- Selde	3
- Cirkusfabrikken	4
- Thorum	4
- Åsted	5
3. Fællesskabet over sognegrænserne	6
- Hjemmeside	
- Fursundmesse	
- Vælgermøde	
- Driving Dinner	
- Foredrag	
- Thorum revy	
- Renholdes af byerne	
- Lokale gåture	
- Kunsten	
- Foreningsmøder	
- Landsbystævner	
4. Fremtiden	7
- Tilflyttere	
- Turister	
5. Bilag	8
- Billeder	
- Fursundsangen	

Foreningen Fursundegnen søger hermed om

LANDSBYPRISEN 2018

1. Hvem vi er

Fursundegnen er et område i det nordøstlige Salling i Skive kommune. Der er fire landsbyer, Junget, Selde, Thorum og Åsted med opland. I alt små 1400 mennesker.

I 2010 inviterede Skive kommune Selde til et samarbejde om Områdefornyelse. Dette satte gang i mange aktiviteter. Et særligt kulturarrangement ("10 dage med fest og farver" = Liv i Grødemarken), blev til på beboernes eget initiativ, og fik en afgørende virkning, idet der efterfølgende blev afholdt et debatmøde "Hva' så?".

Ved mødet blev det synligt, at der var opstået et ønske om at "gå sammen", lære hinanden bedre at kende og i fællesskab skabe udvikling i hele området. Muligheden for at få finansieret en egns hjemmeside var en god støtte til det fælles projekt, og det resulterede i dannelsen af et "Fursundråd" med medlemmer fra alle fire landsbyer og i 2013 stiftelsen af "Foreningen for Fursundegnen" med bestyrelse, vedtægter og generalforsamling.

Foreningens formål er:

- At styrke fællesskabet for alle beboere på Fursundegnen
- At fremme og fremhæve de forskellige områders tilbud og muligheder
- At drive en fælles hjemmeside som både informerer om aktiviteter, tilbud og aktuelle tiltag på Fursundegnen og skaber overblik over erhvervs- og foreningslivet i hele området
- At være "paraply" for foreninger og initiativer og skabe netværk i området
- At støtte initiativer af almen, kulturel og erhvervsmæssig karakter
- At støtte initiativer, som gør området værd at besøge og opholde sig i for borgere, turister og gæster
- At være medspiller i debatten om landsbyernes fremtid og fremme viden om de muligheder, man får ved at bo udenfor større byer
- At opgradere forestillingen om "livet på landet" og dermed fremme tilflytningen til landområderne
- At være med til at skabe netværk og samspil mellem større byer.

Alle landsbyerne på Fursundegnen er "historiske" og alle har tidligere haft flere beboere (bl.a. ansat i landbruget), skole, forretninger, foreninger, sportsstævner og fester og mange personlige relationer på kryds og tværs. Efterhånden er landbruget blevet mere maskinelt, skoler sammenlagt og de små forretninger lukket. Det har resulteret i langt færre beboere og gam-

mel nid over institutionsplaceringerne. Der var en mental afstand mellem landsbyerne. Derfor er de ovennævnte formål styrende for foreningens arbejde, og sloganet er

SMÅT ER GODT – STORT ER STÆRKERE.

2. Fursundegnens fire landsbyer

Byernes karakteristika og styrker:

Junget har historie tilbage til 1500- tallet , centreret om 2-3 store gårde og en kirke. I starten af 1900 var der flere forretninger, en mølle og et teglværk og en skole. I 1950'erne var der en kirke, en skole, et forsamlingshus og en Brugsforening. Så blev skolen lukket (blev sammenlagt med Thorum skole). Da Brugsforeningen lukkede, købte borgerne bygningen og 2 beboere åbnede Junget Købmand ved hjælp af andelsindbetalinger fra borgerne. For ca 7 år siden anlagde borgerne igen på andelsbasis en brændstoftank ved købmandsforretningen. I 2016 lukkede købmandsforretningen, men i 2017 åbnede borgerne en loppe- og marskandiserforretning, igen på andelsbasis og med stor deltagelse. I alt er der 5 foreninger med flere aktiviteter og der er indenfor de seneste år oprettet 3 selvstændige en-mands-virksomheder.

Naturen spiller en stor rolle. Junget strand har gennem tiden ændret sig, blevet mindre og har stadig badestrand med badebro. Og her ligger byens "sommerhjerter": en boldbane og et klubhus. Her afholdes den årlige Sundsøre Festival og social sommersport samler folk i week ender med godt vejr. Her ligger også en skov - en urskov, hvor bevoksningen skal forfalde på helt naturlig vis, og hvor der er interessante træer og planter for biologer.

Midt i byen er flere gamle huse blevet nedrevet. På disse grunde har beboerne anlagt og plantet træer, buske og bede, og holder stedet, kaldet Junget Bypark. På samme måde holder beboerne de øvrige tomme grunde, der også er "pyntet". I den ene ende af parken er nu placeret funktionel kunst :

Billedkunstner Birgitte E. Kristensen kreerede disse tårne af sten fra de nedrevne huse: gamle sten får nyt liv og ny funktion. Beboerne vedligeholder stedet.

Af dette kan konkluderes, at selv om der er sket synlig tilbagegang i byen, så er der en livskraftig vilje til at bevare og forskønne byen, og hele tiden forme nye muligheder, når vilkårene ændrer sig

Eskov Strandpark er et sommerhusområde, ligger mellem Junget og Selde. For ca 6 år siden byggede Grundejerforeningen ved egen arbejdskraft og med hjælp fra fonde og Skive kommune et område, der omfatter en spændende legeplads, en boldbane, et overdækket grillhus, 3 shelters og et meget fint toilethus. Alt sammen til offentligt brug.

Selde er den største af de fire landsbyer. Og lige så gammel som Junget. Også her er beboerantallet og forretningsudbuddet reduceret gennem tiden. Her er nu egnens eneste skole med børnehave, her er kirke, ældrecenter, idrætshal m. fitness- og selskabslokaler og en Brugsforening med egen bestyr-

else. Desuden er der ni meget aktive foreninger, hvoraf fx en varetager idrætshallen, en anden vedligeholder et centralt sted, kaldet Åndehullet, hvor der hver 2. fredag om sommeren er samling omkring grillpladsen, og hvor årets mærkedage markeres.

I 2011 blev byen hængt ud i "Magasinet Penge" i TV som et eksempel på landsbydød. Der rejste sig en kraftig beboer reaktion. Det satte ekstra skub i interessen for Skive Kommunes Områdefornyelse, som var startet i 2010. Siden er der sket en kraftig udvikling af byens image: Den er blevet en "Platform for skulpturforsøg i det offentlige rum" kaldet "Skulpturlandsby Selde".

Billedkunstner og kurator Marianne Jørgensen:
UTOPIA -
"Kan kunst ændre menneskers virkelighed?"

I starten på områdefornyelsen, hvor borgerne kunne komme med forslag til projekter, dannedes en gruppe borgere, som alle havde ønsket sig "noget med kunst og kunstnere". Man tog kontakt til Århus Kunstakademi, som sendte to ledende kunstnere og to gange seks "masterclass-studerende" til byen. Det resulterede i en række forskellige "kunstarrangementer", mange stærkt omdiskuterede værker ("Ska' det være kunst?") og megen snak om kunst..

Pga de orienterende møder om de enkelte kunststykkers "historie", og det, at mange borgere blev involveret som mentorer for enkelte kunstnere, og samtidig har hjulpet i arbejdet med at fremstille værkerne, er der med tiden opstået en mærkbar ændring i holdningen til kunst og kunstnere. Kunstnerne sætter pris på interessen og på de faciliteter, der står til rådighed: en kunstnerbolig, der kan lejes og ArtFactory, et stort værksted, hvor der kan arbejdes, når der er brug for det

Siden 2013 har kunst været synlig i Selde. Fra 2014 har der hvert år været fernisering på nye værker. Bemærkelsesværdigt er også, at der kommer flere og flere fra nær og fjern (Skive, Thisted, Ålborg, Århus) og deltager. Marianne Jørgensen, som siden 2013 har været kurator for det kunstneriske virke, har sammen med den nydannede forening "Den selvejende institution Skulpturlandsby Selde" planer for den fremtidige udvikling. Formålet er at arrangere og koordinere kommende kunstaktiviteter og sørge for pasning af de værker, som forbliver i landsbyen, samt søge midler til den fremtidige udvikling af Skulpturlandsby Selde.

For at gøre det muligt for borgerne og gæster i Selde at finde og læse om værkerne, laves der hvert år aktuelle foldere, som kan bruges ved en rundgang. Også guidede rundture tilbydes i udstillingsperioden.

Også Seldeborgere deltager i byens kunstneriske udsmykning: Der er ophængt malede fuglekasser mange steder og af og til opstilles "hjemmelavede" skulpturer, malede sko og andet overraskelser i byen.

På gåafstand fra Selde er der på beboernes initiativ rejst et fugletårn ved Selde vig, hvorfra man har udsigt over et fredet område: Natura 2000 område. Ligeledes er der på beboernes initiativ frilagt to bronzealdehye, Emiliehøjene, opkaldt efter maleren Emilie Demant Hatt (18xx – 19xx) som er født og opvokset i Selde og har lavet tegninger og akvareller fra området.

Indenfor de sidste ca 5 år har iværksættere skabt virksomheder:

- Da Winti, et privat "kulturhus" med en stor permanent kunstsamling af danske kunstnere, hvor der

regelmæssigt er koncerter, foredrag eller møder.

- Seldeco er en borgerdannet og - drevet kunsthåndværkerbutik. Der er kunst- og kulturarrangementer, ligesom der også er en café.

- "Smedjestuen" – et "rigtigt værtshus", som er åbent i weekenderne og som ydermere også arrangerer koncerter og fester. Det var i samarbejde med Skive bibliotek.

Man kan sige, at kunsten er blevet den "røde trad" i byens identitet. Vi vil dog fremhæve, at byens kultur kommer til syne på flere områder. Det gælder f.eks. for sporten. Fursund Idrætsforening, der står for mange idrætsgrene og spændende arrangementer samt det store årlige Fursundløb, arrangeret af Aktivitetsforeningen, hvilket har deltagere fra andre dele af Danmark.

Af dette kan konkluderes, at denne udvikling er sket af mange grunde. Der har især været økonomisk hjælp og et godt samarbejde med Skive Kommune og dertil en stærk vilje og ihærdighed hos beboerne. Udover de to store projekter, er der, i kølvandet på det, sket flere aktiver af blivende karakter. Til trods for specialisterne spådomme, kan man altså få landsbyen til at udvikle sig og være et overordentligt godt sted at bo.

Cirkusfabrikken ligger mellem Selde og Thorum.

----- PLADS TIL FORSKELLIGHED!

Fest og farver, samt masser af råhygge.

Startede oprindeligt i 2004 i et nedlagt mejeri på 3.600 kvm som vinterbase for Cirkus Charlie. Blev i 2007 til en Cirkusskole. Den har nu Cirkusklub, hvor mange af egnens børn og forældre er vældige aktive. Et supplement til sportens tilbud. Der er Cirkuslejrskole, Cirkusferieophold, Legeland og senest tilbud til skoler om ikke-konkurrerende oplevelser, med målsætning for de forskellige årgange. Der gennemføres store årstids – og musikevents, hvor egnens beboere er aktive. Cirkusskolen har vundet flere priser i Litauen og udvider sine funktioner i andre danske byer, såvel som i udlandet.

Thorum er ligeledes en gammel by, der før havde mange forretninger, en skole og en kirke. Forretningerne forsvandt, og Købmandsgården lå tom hen. Aktive borgere tog fat, fik finansieret køb og forbedring. I dag indeholder bygningen Lokalhistorisk arkiv, bogbinderaktiviteter og lokaler til brug for borgerne. I den ene af to separate bygninger er der nu aktivt smedeværksted, hvor pensionerede smede samler og arbejder med de gamle redskaber. I den anden bygning er der Træværksted. Her er arbejder folk med speciel interesse for træarbejde, og som almindelig borger er man velkommen til at komme og bruge plads og værktøj. Udenfor er der sat i stand med bede og petanque bane.

Forsamlingshuset er stedet, hvor man har flere årlige fælleskomsammen og den årlige egnsrevy.

Midt i byen lå skolen og boldbaner, og da de forsvandt, lå det store areal i flere år hen i græs. Atter gik beboerne i gang: efter 3 års ihærdigt arbejde med finansiering og myndigheder, blev der i starten af 2017 anlagt en 3 hektar stor byskov med stier, lysninger og bænke. Thorums andel i kunsten er i relation til skoven. Ved indkørslen til byens sydlige del er placeret 7 egetræer markeret med hver deres basaltsten, et monoment over det stationære og det evigt foranderlige.

7 ege med sten, en parafrase efter et verdensomspændende projekt "7000 oks" af Joseph Beuys

Af dette kan konkluderes, at selv om der tilsyneladende lukkes helt ned i et lille samfund, så er det beboerne selv, der ser mulighederne og aktivt ændre byens forfaldne udtryk med stort engagement og i samarbejde med myndigheder og fonde. En skov er en mangelvare her i det store landsbrugsområde. Den vil både pynte, tiltrække besøgende og på alle måder forbedre miljøet.

Åsted er som de andre landsbyer en gammel by. Her var ligeledes kirke, forsamlingshus, forretninger og skole. Nu er der kirke og en borgerforening, der sørger for at beboerne har et fællesliv. Forsamlingshuset blev solgt, men bruges ofte af beboerne. Skolen blev købt af en aktiv beboer, der har indrettet stedet til storfamilieferiebolig.

I kanten af landsbyen løber Hinnerup å. Her kan man sejle og her kan man møde 'Åmanden*.

Åmanden er udformet i granit, stående på en lille plads, hvor historien om ham og materialet er beskrevet. Et lille stykke lokalhistorie, helt lokalt placeret.

Åsteds store attraktion er Middelalderborgen Østergård fra 1500 - tallet. Bygningen er ejet af Staten, og "passes" af en støtteforening, der sørger for at holde stedet levende med fremvisninger og som har udgivet en bog om borgen samt afholder forskellige markeringer. Sidst var det 500 årsdagen. Da var der middelalderfestspil, udført af lokale, både manuskript, roller, syning af klædedragter og hele kullisen.

Som de tre andre landsbyer har Åsted også taget sin andel af kunsten til sig. Den irske kunstner Deirdre O'Mahony og beboerne har gransket i gamle foto og avisudklip, og malet dem på flere af byens husgavle.

Fra, at kun få beboere ville have malet, er der nu adskillige, der ønsker at få deres gavlmaleri. Meget markant ændring og deltagelse.

Ide og teknik af Deirdre O'Mahony

Af dette kan konkluderes, at igen er det beboerne selv, der ser mulighederne OG ved ihærdighed får en af udseende død by til at være et levende sted at bo. Man har fået historien frem, både i Åmanden, i Middelalderborgen og i de historiske malerier på gavle.

3. Fællesskabet over sognegrænserne.

Historien om disse fire gamle byer fortæller noget om, at hver by fra tidernes morgen har haft et meget selvstændigt liv. Man havde alt indenfor bygrænsen. Sognegrænserne var klart markeret. Nedlægning og sammenlægning af skoler har hjulpet til at cementere sognetilhørsforholdet. Det satte Foreningen for Fursundegnen (FF) sig for at nedbryde. Vi kunne se, hvordan vi kunne få fornøjelse af at deltage i hinandens aktiviteter. Vi kunne se, hvordan ildsjælene kunne støtte hinanden, og hvordan vi som én egn kunne markere os i det store fællesskab. Punkterne herunder vises i foto på bilag 1.

Hjemmesiden (www.fursundegnen.dk) blev etableret, og vigtigst er faktisk en kalender, hvor man kan sikre sig, at de mange arrangementer ikke falder oven i hinanden. Hjemmesiden er nu en historisk oversigt over udviklingen samt den vigtige kalender, mens Facebook (Foreningen Fursundegnen) har overtaget den daglige beskedinformation. Byerne er imidlertid beboet af flere ældre, der nødtigt bruger PC og slet ikke Facebook. FF arbejder på at få arrangementerne gjort synlige de steder, hvor flest folk kommer.

Det allerførste FF foretog sig, var at skabe et overblik over, hvad egnen i alt havde at byde på. Vi lavede en lokal **Fursundmesse** med deltagere i ca 60 stande, masser af udstillingsgenstande og aktiviteter og en fælles hjemmelavet egnsang (bilag 2) . Stort tilløbsstykke.

Samme efterår arrangerede FF **vælgermøde** med deltagelse fra alle partier og indslag på Regional TV.

Derefter blev der taget flere initiativer for arrangementer over sognegrænserne samt udtrykket: en *begejstringsbegivenhed*, når der var tale om en stor fælles oplevelse:

Over sognegrænser – med kniv og gaffel. Driving Dinner er blevet et tilløbsstykke. Hvert år arrangerer en af byerne et middagsarrangement, hvor 4-6 værter laver en 3 rets middag med god daglig mad for et lavt beløb. Gæsterne er beboerne fra de fire landsbyer. For hver ret kører man til en ny vært og møder nye naboer, og på den måde møder man mange af dem, man måske godt kender, men ikke omgås til daglig. Og der bliver snakket og snakket. Det har nu kørt i fire år og fortsætter!

Foredrag med personer, der er kendt på egnen. Godt besøgt.

Stor opbakning fra alle landsbyer til den årlige **Thorum Revy** , som udsætter begivenheder fra hele egnen for deres humor.

Fælles dag for **renholdelse af byerne**. FF organiserer markering af begivenheden og opsamling af affaldet.

Etablering af **Valborg aften (30/4)**. En gammel tradition, med en ”mobil Valborgskulptur” som fast deltager. Traditionen fortsættes med fællessang, og bål i Åndehullet – og Valborg på trækvogn.

Lokale gåture, hvor landsbyerne på skift 2 gange om måneden inviterer egnens beboere til at lære nye gåture at kende. Ledet af beboerne og afsluttende under hyggelige former.

Kunstprojekter er et aktiv, der er kommet for at blive. Som tidligere nævnt, er initiativer startet i Selde, som i samarbejde med Skive Kommune brandes som Skulpturlandsby Selde. De tre andre landsbyer fik hver deres eget kunstudtryk i et omfattende borgerdrevet kunstprojekt kaldet ”Grasslands”, som er en del af Aarhus Kulturhovedstad 2017. Interessen for at diskutere kunst, støtte den og deltage i hinandens projekter, er stigende. Det er svært at se området uden kunstartiviteter.

FF har årligt møde med egnens 20 foreninger, og deltager så vidt muligt i de forskellige generalforsamlinger, så billedet af aktiviteter og problemer rundt om på egnen er bekendt. I alle foreninger ses mangel på afløsere til bestyrelserne. Det store antal af bestyrelser kan heller ikke slås sammen, da de hver især får økonomisk støtte fra specifikke fonde/pengekasser. Men netop her er der et startende behov og ønske om omorganisering til noget større fælles. Det vil profilere Fursundegnen og nogen energi kan frigøres fra vedligeholdende aktiviteter til udvikling.

Med disse erfaringer har FF deltager i alle fire regionale Landsbystævner, arrangeret i relation til Århus Kulturhovedstad 2017. Fursundegnens bestyrelse var inspirator til stævneformen og var selv sammen med Skive Kommune værter for et landsbystævne i 2015. Ved hvert stævne har vi haft en del gæster, der vil høre om Klyngelandsbyformen og kunstprojekterne, og vi selv har fået kontakter og ideer med hjem.

4. FREMTIDEN

Tilflyttere. Selvom landsbyer generelt er dømt til at uddø, kan vi konstatere, at der faktisk flytter folk til. Unge familier med børn. Tallene fra Sogne.dk viser ganske vist en lille nedgang i vores fire sogne. Men vi har flere ældre beboere, der dør, og nogle, der flytter fra, fordi de ikke længere kører bil. Faktisk er forskellen mellem døde og nyfødte de sidste 3 år kun en tilbagegang på 3. Så tilflyttere er et aktiv, vi gerne hilser velkommen – bogstaveligt talt. Og vi ved, at der flytter familier til, for vi møder op og byder velkommen. Med en lille gave og flere pjecer om, hvem vi er, og hvilke tilbud der er. Vi kan også konstatere, at kunst og aktiviteter har tiltrukket nye beboere. Emnet er til stadighed oppe i FF, for byerne har haft forskellig tradition på det område. Vi holder hinanden fast på at få sagen godt organiseret og gennemført. Skive Kommune har afholdt to møder om emnet, hvor vi deltog aktivt og fik flere nuancer på sagen. Det er en flertrins proces, så planen er ikke færdigudviklet.

Turister ses på egnen. Vi har en del som bruger Margueritruten, den smukke vej langs Limfjordens Kyst. Efterhånden kommer også en del enkelte eller grupper af mennesker, som gerne vil se Skulpturlandsby Selde. På Fur Landevej kører der hvert år mange tusind mennesker på vej til Fur. Der er altså potentiale for flere turister på Fursundegnen.

STOR LOKAL MESSE

VÆLGERMØDE

DRIVING DINNER

FOREDRAG

RENGØRINGS DAG

VALGBORGS MORGEN

MED VALBORG

GÅTURE

FORENINGSMØDE

MIDDELALDERBORGENS

500 ÅRS JUBILÆUM

LANDSBYPOLITIK – DRØFTELSE

MODTAGELSE AF TILFLYTTERE

Foreningen Fursundegnen

For år tilbage blev vi jo af pressen helt dømt død
men se for os der tændte dommen nok en lille glød
og nu vi viser verden og hinanden, hvad vi kan;
se blot omkring dig, her er der jo lidt for alle mand:
vi har bier, bønder, bokser, borgergrupper og en brugs
vi har havefolk og kirkens folk og kunst til pynt og brug,
der er automænd og skønhedstip og fritidssyslerier
så der er nok at se på hele dagen, - hvis du bli'r.

Årstidernes skiften følger vi hver en'ste dag
ved kig på alt omkring os, ser vi tyd'ligt dag for dag:
at sommer følger vår og efter det, der kommer høst,
og vin'trens klare stjernenat, hvor håbet bliver født.
Den lune vind, den kolde blæst i træernes høje top
og skyerne på himmelen, og drømmen når derop.
De lysegrønne bøgetræer de glæder os' enhver
til travetur ved stranden, kun med den, som man har kær.

Når børnene de lege vil, de sendes roligt ud
at klatre rundt i træerne og gå på æbleskud,
for her er plads til ungerne og vil de spille bold
så er der plads i hver en lille by bag egen vold.
Og afsted på cykel går det, når til skolen de skal hen
og finder de mon ikke også der en lille ven?
Trafikken den er rimelig for hvert et lille nor
og sådan skal det være, det giver tryghed for en mor.

Se, vi er jo forskellige, hver har sin egne grund
at leve, elske, dø heroppe lige ved Fursund,
men når vi trækker samme vej, skønt læsset kan vær' tungt
så flytter vi en masse, og får væltet alting rundt.
Og vi bor på verdens bedste plet, det ved alle mand
med marker, eng og bakke, dal og fjordens klare vand
for der er højt til loftet og når stjernerne er tændt,
da føles alting rigtigt og al verdens bøvl er glemt.

Bestyrelsen for LAG / kommune uden LAG: LAG Skive-Viborg _____
indstiller: Foreningen for Fursundegen _____ til landsbyprisen 2018

Modtageren af landsbyprisen bliver vurderet efter følgende kriterier.	Der ønskes en kort redegørelse i forhold til de opstillede kriterier. Besvarelsen af dette skema må max være på 2 A4 sider.
Den enkelte landsby må ikke have over 2000 indbyggere.	Landsbyens indbyggertal oplyses. Fursundegnen er et område i det nordøstlige Salling i Skive kommune. Der er fire landsbyer, Junget, Åsted, Selde, Thorum, i alt ca. 14000 mennesker
Fremgang i indbyggertal eller at en negativ udvikling er vendt.	Indbyggertal pr 1-1-2017 oplyses og pr. 1-1-2012. Selde: 496 Selde: 564 Åsted: 334 Åsted: 391 Junget: 266 Junget: 311 Thorum: 293 Thorum: 329 Tallene fra Sogne.dk viser ganske vist en lille nedgang i de fire sogne. Faktisk er forskellen mellem døde og nyfødte de sidste 3 år kun en tilbagegang på 3.
Gennemførte og igangsatte større projekter og initiativer, der viser nye veje til fornyelse og udvikling, - ikke nødvendigvis fysiske investeringer. Indenfor de seneste 3-5 år.	Foreningen for Fursundegnen blev etableret i 2013 og har drevet udviklingen i egnen. De fire landsbyer har fra tidernes morgen har haft et meget selvstændigt liv. Man havde alt indenfor bygrænsen. Sognegrænserne var klart markeret. Nedlægning og sammenlægning af skoler har hjulpet til at cementere sognetilørsforholdet. Det satte Foreningen for Fursundegnen (FF) sig for at nedbryde. Foreningen kunne se at man kunne få fornøjelse af at deltage i hinandens aktiviteter og hvordan ildsjælene kunne støtte hinanden, og hvordan man som én egn kunne markere sig i det store fællesskab. Det er især kunsten som danner rammerne for udviklingen i de fire landsbyer (se næste punkt).
Sanering, fornyelse og forbedring af det fysiske miljø. Indenfor de seneste 3-5 år.	I Junget er flere gamle huse blevet nedrevet, og på grundene borgerne anlagt Junget Bypark, hvor der er blevet plantet træer, buske og beder. I den ene ende er der nu placeret funktionel kunst. I Selde har kunst været synligt siden 2013. Fra 2014 har der hvert år været fernisering på nye værker. Også Seldeborgere deltager i byens kunstneriske udsmykning: Der er ophængt malede fuglekasser mange steder og af og til opstilles ”hjemmelavede” skulpturer, malede sko og andet overraskelser i byen. På gåafstand fra Selde er der på beboernes initiativ rejst et fugletårn ved Selde vig, hvorfra man har udsigt over et fredet område: Natura 2000 område. Ligeledes er der på beboernes initiativ frilagt to bronzealdehøje, Emiliehøjene, opkaldt efter maleren Emilie Demant Hatt (18xx – 19xx) som er født og opvokset i Selde og har lavet tegninger og akvareller fra området. I Thorum Midt i byen lå skolen og boldbaner, og da de forsvandt, lå det store areal i flere år hen i græs. Atter gik beboerne i gang: efter 3 års ihærdigt arbejde med finansiering og myndigheder, blev der i starten af 2017 anlagt en 3 hektar stor byskov med stier, lysninger og bænke. Thorums andel i kunsten er i relation til skoven. Ved indkørslen til byens sydlige del er placeret 7 egetræer markeret med hver deres basaltsten, et monument over det stationære og det evigt foranderlige. I Åsted har beboerne fået malet husgavle af den irske kunster Deirdre O’Mahony hvor gamle avisudklip og fotos har været inspiration. Derudover arrangerer Fursund Foreningen fælles dag for renholdelse af

	byerne og opsamling af affald.
Et stærkt engagement og samarbejde mellem borgerne, foreningslivet, erhvervslivet, kommunen og andre aktører f.eks. med en stor frivillig indsats og bidrag med private penge.	Foreningen Fursundegnen har i den grad formået at samle egnen og byerne imellem. I samarbejde med Skive Kommune og foreningerne rundt omkring i området har man fået skabt et stærkt fællesskab hvor man deltager i hinandens aktiviteter og markeret sig som en egn hvor kunsten står stærkt.
Landsbyen eller gruppen af landsbyer har trodset særligt vanskelige vilkår f.eks. nedlæggelse af arbejdspladser, off. service m.m.	Alle landsbyerne har oplevet tilbagegang hvor skoler og forretninger er forsvundet fra området. Byerne har alle oplevet en synlig tilbagegang med tomme og forfaldne bygninger, men har formået at udnytte dette til noget positivt.
Gennemført en særlig indsats i forhold til energi og/eller miljø eller fødevareudvikling eller øvrige regionale styrkepositioner	Kunstinitiativet er startet i Selde, og i 2017 fik de tre andre landsbyer fik hver deres eget kunstudtryk i et omfattende borgerdrevet kunstprojekt kaldet "Grasslands", som er en del af Aarhus Kulturhovedstad 2017. Byerne har således med kunsten i centrum fået skabt en rød tråd for egnen.
Udvikling baseret på en planlagt udviklingsindsats. Udvikling indenfor de seneste 3-5 år	Foreningen for Fursundegnen drevet udviklingen i området ud fra foreningens formål, og har deltaget i alle fire regionale Landsbystævner, arrangeret i relation til Århus Kulturhovedstad 2017. Fursundegnens bestyrelse var inspirator til stævneformen og var selv sammen med Skive Kommune værter for et landsbystævne i 2015. Ved hvert stævne har der været gæster, der vil høre om Klyngelandsbyformen og kunstprojekterne, og Foreningen har fået kontakter og ideer med hjem.
Et tæt samarbejde med nabolandsby(er) om fælles faciliteter, arrangementer m.m.	Foreningen for Fursundegnen blev etableret i 2013. Der er blevet etableret hjemmeside (www.fursundegen.dk), med kalender og Facebookside. Lokal Fursundmesse med deltagere i ca. 60 stande Vælgermøde, med deltagelse af alle partier og regionalt TV Driving dinner over sognegrænserne. Foredrag Thorum Revy Valborg aften med en mobil Valborgskulptur Lokale gåture, hvor landsbyerne på skift gange om måneden invitere egnens beboere til at lære nye gåture at kende Kunstprojekter i Selde
Hvad har især fået LAG bestyrelsen/kommunen til netop at indstille denne landsby eller gruppe af landsbyer?	Der gøres et kæmpe arbejde på Fursundegnen! Ikke bare i Foreningen for Fursundegnen, men også i de enkelte byers borgerforeninger eller forsamlingshuse. Landsbyerne har siden Foreningen for Fursundegnens stiftelse tilnærmet sig hinanden i en fælles forståelse af, at hver for sig ville fremtiden se dystre ud. Her ved de godt, at tingene ikke kommer selv og inspiration bliver omsat til konkret handling. Der sker hele tiden noget på egnen, som man kan forvise sig om på hjemmesiden og det er ofte i samarbejde med fonde eller kommunen og som oftest er det med et stort frivilligt element i udførelsen, vedligeholdelsen eller begge dele. Kunstprojekterne viser en fokuseret indsats for at give egnen en særlig identitet: skulpturlandsbyen i Selde, bytorvet i Junget, gavlmalerier, trampestier og Rural Forum i Åsted og "Seven Oaks" i Thorum. Kunstprojekter er efterhånden så mange og af så høj kvalitet, at Skive Kommune kan markedsføre ikke bare Selde men hele området på det.